

## **AVUSTAMISEN PERIAATTEET JA KÄYTÄNNÖT JOROISTEN SEURAKUNNAN DIAKONIATYÖSSÄ**

Vastuu Suomen kansalaisten perustoimeentulosta kuuluu lakisääteisesti yhteiskunnalle. Perustuslaissa (2 luku 19 §) säädetään, että julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin laissa tarkemmin määritellään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut. Toimeentulotuki on subjektiivinen oikeus.

Seurakunnan ja sen jäsenten tulee harjoittaa diakoniaa, jonka tarkoituksena on kristilliseen rakkauteen perustuva avun antaminen erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavoin auteta. (KJ 3 luku 24 §) Diakoniassa toteutuu ihmisen kokonaisvaltainen kohtaaminen – henkinen, hengellinen, sosiaalinen ja fyysinen – taloudellinen avustaminen on osa muuta kohtaamista ja tukea.

Taloudellisen avun saaminen kirkolta ei ole subjektiivinen oikeus, vaan jokainen tilanne on arvioitava ainutlaatuisena. Seurakuntaan kuulumisen ei ole edellytys taloudellisen avun saamiselle. Diakoninen avustaminen on toissijaista yhteiskunnan tukiin nähden. Asiakkaan taloudellisen tilanteen selvittely edellyttää sen, että asiakas tuo työntekijälle nähtäväksi kaikki avustuspäätöksen tekemiseen tarvittavat asiakirjat, pelkkä asiakkaan kertomus omasta tilanteestaan ei ole riittävä.

Asiakkaalta on oltava lupa verkostotyöhön (asiakkaan taloudelliseen hätään liittyvien tietojen jakaminen muiden avustavien tahojen kanssa), asiakasrekisterin käyttöön sekä päätösten säilyttämiseen arkistosäännön edellyttämän ajan. Diakoniatyön asiakasrekisterien tietoja käyttävät ne, joilla siihen on rekisteriselosteen nojalla käyttöoikeus. Rekisteri muodostuu, kun muistiinpanoista koostaan tiedosto, josta voidaan hakea tietoja nimen tai muun haun perusteella. Asiakasrekisteriseloste on julkinen ja nähtävissä ennalta sovitussa paikassa. (Henkilötietolaki 1999, 10–13 §)

### **Taloudellisen avustamisen periaatteita:**

- avustaminen on kertaluonteista
- diakonian taloudellinen apu on aina viimesijainen vaihtoehto
- avustukset on tarkoitettu ensisijassa oman kunnan alueella asuville
- avustusta ei anneta, jos taloudellisen tilanteen selvityksen perusteella ihminen ei ole taloudellisen avun tarpeessa
- asiakkaalla on oltava toimeentulotukipäätös tai tositteet tuloista ja menoista taloudellista tukea haettaessa
- akuutissa tilanteessa voidaan avustus myöntää ilman toimeentulotukipäätöstä muiden asiakirjojen pohjalta
- jos asiakas ei anna lupaa ottaa yhteyttä yhteistyöverkostoon taloustilanteen selvittämiseksi, harkitaan avustuksen myöntäminen tilannekohtaisesti
- avustus on aina henkilökohtainen, toiselle ei voi hakea avustusta
- ensisijaisesti myönnetään osto-osoituksia ja tarvittaessa maksetaan perustoimeentuloon liittyviä laskuja, käteistä rahaa ei anneta

### **Taloudellisen avustamisen tavoitteita:**

- asiakkaan kanssa pyritään luottamukselliseen asiakassuhteeseen
- velkaantumiskierre pyritään ehkäisemään / katkaisemaan mm. ohjaamalla asiakas velkaneuvojalle

## Joroisten seurakunta diakoniatyö

- asiakasta tuetaan kokonaisvaltaisesti (huomioiden fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen, henkinen ja hengellinen hyvinvointi) → seurakuntayhteyden, henkisen ja hengellisen tuen välittäminen)
- asiakasta tuetaan oman elämänsä kokonaisvaltaiseen hallintaan

### **Avustamisen käytännöt:**

- diakoniatyöntekijä päättää itsenäisesti avustusmuodosta
- diakonia-avustuksia myöntää pääsääntöisesti diakoniatyöntekijä. Hänen ollessaan estynyt diakonia-avustuksia myöntää kirkkoherra tai kappalainen
- taloudellista avustamista tehdään myöntämällä osto-osoitus ruokakauppaan tai maksamalla asiakkaalle osoitettu lasku alkuperäisiä tositteita käyttäen suoraan laskun lähettäjälle
- diakoniatyöntekijä tai kirkkoherra voi päättää itsenäisesti avustuksesta 200 € saakka
- kerran kuussa kokoontuva diakoniatiimi voi myöntää katastrofi- tai vastaavassa tilanteessa avustusta 800 € saakka
  - suurempia avustuksia haettaessa asia viedään kirkkoneuvostoon
- diakoniatyöntekijä voi hakea asiakkaan kanssa suurempia avustuksia myös ulkopuolisista rahastoista
- avustuspäätös tehdään kirjallisena Katrina diakoniaan
- asiakas saa avustuspäätöksen kirjallisena sekä oikaisuvaatimusohjeet. Koska avustustoiminta on harkinnanvaraista, henkilöllä ei ole lakiin perustuvaa oikeutta saada avustusta, käytännössä oikaisua voi vaatia korkeintaan menettelytavasta
- diakoniatyöntekijä tekee kirjallisen yhteenvedon myönnettyistä diakonia-avustuksista kirkkoneuvostolle 4 kuukauden välein

### **Avustusta ei anneta:**

- päihtyneelle tai aggressiiviselle henkilölle
- mikäli ilmenee, että asiakas yrittää petosta
- tilanteessa, jossa avuntarve on jatkuvaa tai toistuvaa
- jos asiakas ei toimita asiakirjoja taloudellisesta tilanteestaan
- neuvottelematta edunvalvojan kanssa edunvalvonnassa olevan asiakkaan tilanteesta
- vuokratiloihin, sakkoihin tai muihin rikoksesta aiheutuneisiin kuluihin (esim. korvaukset), pikavippeihin, takuuvuokriin tai lainaksi

Avustamisen käytännöt ja periaatteet diakoniatyössä päivitetään tarvittaessa kirkkoherran kanssa ja annetaan tiedoksi kirkkoneuvostolle.

Hyväksytty kirkkoneuvostossa 19.4.2022, KN 56§

Päivitetty 28.5.2024, KN 69§

Päivitetty 10.12.2024, KN 144§